

УДК 364.012

Котик Ірина

Kotyk Iryna

Західноукраїнський національний університет

ІННОВАЦІЙНІСТЬ СОЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ У СФЕРІ ЗДОРОВ'Я INNOVATION OF SOCIAL MEASURES IN THE FIELD OF HEALTH

Соціальний захист (соціальне забезпечення) – система суспільно-економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення населення від соціальних ризиків (хвороба, інвалідність, старість, втрата годувальника, безробіття, нещасний випадок на виробництві тощо) [1].

У сфері охорони здоров'я значущість соціальних заходів є безумовною, адже від того, як поняття «здоров'я» буде розвиватися у третьому тисячолітті, залежить дуже багато речей. Зараз у світі цінність здоров'я зростає. У преамбулі Статуту Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) говориться, що здоров'я – це не тільки відсутність хвороб або фізичних дефектів, а стан повного фізичного, психічного та соціального благополуччя. Проте повне фізичне і душевне благополуччя може визначати лише ідеальне здоров'я, якого практично не буває [2]. Отже, можна сказати, що здоров'я – це здатність організму перебувати в рівновазі з навколишнім середовищем.

У відповідь на нові виклики та загрози здоров'я населення, країни Європейського регіону ВООЗ розробили та прийняли Основи європейської політики «Здоров'я-2020» як стратегічну платформу, засновану на низці соціальних заходів та цінностях, орієнтовану на конкретні дії, з можливістю адаптації до конкретних реалій. Основними соціальними цінностями нової європейської політики є визнання права кожної людини на здоров'я, солідарність, справедливість, стійкість, загальна доступність,

якість, право на участь у прийнятті рішень, захист людської гідності, автономність, відсутність дискримінації, прозорість, підзвітність.

Однак в умовах глобалізації, технологізації, маркетинга системи охорони здоров'я стикаються із численними проблемами і викликами, що ускладнюють досягнення поставлених перед ними цілей. Перш за все вони викликані серйозними демографічними зрушеннями, зміною парадигми здоров'я, епідеміологічним переходом від інфекційного до переважно не інфекційного типу патології, збільшенням тягаря хвороб і потреб у послугах охорони здоров'я. Суттєвою перешкодою на шляху поліпшення здоров'я і благополуччя є також екологічні проблеми, кліматичні зміни, соціально-політичні конфлікти, урбанізаційні, міграційні процеси, економічна криза та ін. Одночасно зі зростанням запитів населення щодо обсягів медичного обслуговування зростають вимоги до його якості та безпеки. Системи охорони здоров'я стикаються з дефіцитом фінансових ресурсів, кадровими та іншими проблемами, що вимагає перегляду політики, пошуку нових стратегій розвитку, вдосконалення її структури і функціонування.

Новий погляд на охорону здоров'я, мінливий характер проблем, синергічні глобальні зв'язки між ними, взаємозалежність більшості їхніх рішень вимагають врахування інтересів здоров'я в усіх стратегіях.

Перелік посилань:

1. Соціальне забезпечення (Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Соціальне_забезпечення.
2. Статут (Конституція) Всесвітньої організації охорони здоров'я // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_599#Text.